ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1946

Vyhlásené: 24.06.1946 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

144.

Zákon

ze dne 16. května 1946

o jednotné odborové organisaci.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

HLAVA PRVNÍ.
Jednotná odborová organisace.

§ 1.

(1) Pracující lid v republice Československé jest organisován v jednotné odborové organisaci zřízené ve formě spolku, která sdružuje všechny zaměstnance, pokud jsou československými státními občany na podkladě dobrovolnosti členství, úplné rovnosti a vzájemné solidarity. Přijímání členů, pokud nejsou československými státními občany, upravují stanovy.

(2) Účelem jednotné odborové organisace jest zejména: sdružovati pracující lid, vésti jej k činné spolupráci na výstavbě lidově demokratického státu, zajistiti mu práva z této činnosti plynoucí a hájiti jeho hospodářské, sociální a kulturní zájmy. Podrobnosti upraví stanovy.

(3) Jednotná odborová organisace používá názvu Revoluční odborové hnutí (ROH), pokud tento název nebude stanovami změněn.

§ 2.

Jednotná odborová organisace má právo zejména:

1. Říditi organisační výstavbu odborového hnutí a vydávati k tomu cíli organisační a pracovní řády (směrnice).
2. Výlučně zakládati, po případě rozpouštěti své odborové složky, orgány a pobočné spolky a říditi jejich činnost.
3. Pečovati o to, aby každému pracujícímu bylo zajištěno právo na práci a podle jeho zásluh a schopností postavení odpovídající obecným zájmům, spravedlivá odměna za práci, právo na oddech a na kulturní život a vésti jej tak, aby mohl plniti své úkoly v lidové demokracii.
4. Zajistiti pracujícímu lidu účast na správě a budování kulturních a sociálních zařízení pro pracující lid, taková zařízení budovati a spravovati.
5. Sjednávati a udržovati přehled o celkovém stavu potřeb pracujícího lidu, sestavovati podle toho pracovní plán, běžně jej doplňovati a pečovati o jeho uskutečnění.
6. V rámci svých úkolů sjednávati a udržovati styk a spolupráci s podobnými hnutími a organisacemi v jiných státech a se zařízeními mezinárodními.

§ 3.

Aby jednotná odborová organisace jako představitelka československého pracujícího lidu splnila úkoly shora vytčené, náleží jí zejména:

1. podávati návrhy a dobrozdání při sdělávání a vydávání předpisů nositeli zákonodárné a výkonné moci, jakož i při výkonu veřejné správy sociální, hospodářské, zdravotní a kulturní, a to ve všech případech, týkajících se zájmů pracujícího lidu;
2. vysílati podle platných předpisů zástupce pracujících do všech kolegiálních orgánů s veřejnoprávní působností na místa pracujícím vyhrazená, pokud nebudou obsazena volbou podle předpisů o tom vydaných.

§ 4.

Úřady, soudy, nositelé pojištění, veřejné instituce a korporace, jakož i závodní orgány, zastupující podle zákona zaměstnance, jsou povinny podporovati jednotnou odborovou organisaci při plnění jejích úkolů a poskytovati jí bezplatná sdělení nezbytně nutná pro její činnost, pokud to není zákonem nebo z jiných důležitých důvodů vyloučeno.

HLAVA DRUHÁ.
Všeobecná přechodná a závěrečná ustanovení.

§ 5.

Až do ustavení jednotné odborové organisace jest považovati Ústřední radu odborů v Praze a na Slovensku Ústredie odborových sväzov Slovenska v Bratislave za právního předchůdce této jednotné odborové organisace. Všechna právní jednání těmito orgány nebo vůči nim po 5. květnu 1945 provedená opravňují, po případě zavazují jednotnou odborovou organisaci. Opatření uvedených orgánů jest považovati za opatření jednotné odborové organisace.

§ 6.

Přechod jmění.

(1) Jmění, jež bylo v držbě německých odborových organisací jako Deutsche Arbeitsfront, Kraft durch Freude, jakož i jiných takových organisací a zařízení, sledujících úkoly, k nimž je povolána jednotná odborová organisace, přechází na tuto a jest jejím jměním.

(2) Jmění, jež bylo v držbě ostatních odborových organisací, jako Národní odborové ústředny zaměstnanecké, Ústředí veřejných zaměstnanců, jakož i jiných organisací a zařízení, sledujících úkoly, k nimž je povolána jednotná odborová organisace, přechází na tuto, jest jejím jměním, a použije se ho k dosavadním účelům.

(3) Ustanovení odst. 1 a 2 platí na Slovensku obdobně, pokud jde o majetek Slovenskej pracujúcej pospolitosti a jejích složek, tedy majetek Združenia príslušníkov priemyslu, živností a peňažníctva, Pôdohospodárskeho združenia, Združenia štátnych a verejných zamestnancov, Združenia príslušníkov slobodných povolaní jakož i zájmových sdružení národnostních skupin, zájmových složek Deutsche Partei, Kraft durch Freude, Deutsches Heimatswerk a Magyar Nemzeti Párt, jakož i jiných odborových organisací, které byly rozpuštěny nařízením Slovenské národní rady ze dne 1. září 1944, č. 4 Sb. nařízení SNR a jakéhokoliv sdružení podle §§ 1 a 2 nařízení Slovenské národní rady ze dne 25. května 1945, č. 51 Sb. nař. SNR.

§ 7.

(1) Jednotná odborová organisace ručí za pasiva Slovenskej pracujúcej pospolitosti a každého jednotlivého sdružení jen do výše převzatého aktivního jmění.

(2) Věřitelé musí přihlásiti své nároky, pokud nepocházejí z titulů, které jsou v rozporu se zásadami lidově demokratického zřízení, do 30 dnů po nabytí účinnosti tohoto zákona doporučeným dopisem jednotné odborové organisaci. Tato lhůta je preklusivní. Po jejím uplynutí zanikají všechny nároky.

(3) Lhůta pro plnění závazků (odst. 1) počíná 30 dní po skončeném převzetí všech podstatných částek jmění jednotlivých sdružení do vlastnictví a držby jednotnou odborovou organisací, nejdříve však dnem 1. června 1946.

§ 8.

Pro případ pochybnosti, zda jmění některé organisace ve smyslu § 6 přechází do vlastnictví jednotné odborové organisace, rozhoduje po slyšení této organisace ministerstvo ochrany práce a sociální péče v dohodě s ministerstvem vnitra, na Slovensku pak obdobně Povereníctvo sociálnej starostlivosti v dohodě s Povereníctvom vnútra.

§ 9.

(1) S výjimkou řízení soudního přísluší jednotné odborové organisaci a jejím organisačním složkám v písemném styku s veřejnými úřady a ostatními v § 4 uvedenými orgány osvobození od poplatků kolkových jakož i od dávek za úřední úkony ve věcech správních.

(2) Převody jmění podle § 6 nepodléhají poplatkům převodním ani vkladním a jsou osvobozeny od daně z obohacení i od dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí. Tato osvobození vztahují se též na ostatní převody jmění, uskutečňované mimo případy uvedené v § 6.

(3) Ustanovení odstavce 2 vztahuje se i na převody jmění, které byly provedeny na Ústřední radu odborů před účinností tohoto zákona.

§ 10.

Jednotná odborová organisace a její organisační složky jsou dále osvobozeny od poplatkového ekvivalentu u jmění movitého zcela a u jmění nemovitého podléhají sazbě 0.3 %, a to od prvého dne kalendářního čtvrtletí následujícího po dni počátku účinnosti tohoto zákona. Až do té doby platí poplatkový ekvivalent ze jmění, jež mají v držbě, ve výši dosud stanovené. Neuplynulo-li od poplatného nabytí nemovitostí podmětem, jehož jmění přechází na jednotnou odborovou organisaci, 10 let, platí ustanovení § 8 věta druhá zákona ze dne 8. dubna 1938, č. 76 Sb., o poplatkovém ekvivalentu.

§ 11.
Účinnost.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení. Provede jej ministr ochrany práce a sociální péče v dohodě s ministrem vnitra a ostatními zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Nejedlý v. r. za ministra Dr. Šoltésze.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.